

**ПАМ'ЯТКИ
ІСТОРИЧНОЇ ДУМКИ**

“ІСТОРІОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ЗМАГАНЬ У 1917–1921 рр.”: НЕОПУБЛІКОВАНИЙ РУКОПИС МИКОЛИ АНДРУСЯКА

Досліджуючи громадську діяльність і наукову спадщину талановитого історика та історіографа Миколи Андрусяка¹ (1902–1985) вдалося віднайти чимало неопублікованих рукописів його праць, які потребують оприлюднення. Одним з таких рукописів є огляд праць, присвячених українським національно-визвольним змаганням 1917–1921 рр., що зберігся у одній з колекцій матеріалів Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (ЦДАВОВУ)². Вчений написав статтю, найімовірніше, наприкінці 1941 р., коли разом з іншими відомими науковцями та громадсько-політичними діячами активізував науково-освітнє життя окупованого німцями Києва (жовтень 1941 – лютий 1942 р.). У цей період історик працював заступником керівника Відділу культури й освіти Міської управи та очолював Інститут історії України³.

У рукописі Микола Андрусяк проаналізував перші спроби систематичного історичного аналізу української революції й державного будівництва в 1917–1921 рр., бібліографічні реєстри, джерела та історичні нариси, видані в 1921–1940 рр. у Західній Україні та УРСР, а також у Берліні, Варшаві, Відні, Парижі, Празі. В кінці рукопису автор подав німецькомовне резюме праці. Де дослідник планував опублікувати дослідження поки що не встановлено.

Статтю публікуємо без змін, зі збереженням авторського рукопису, у квадратних дужках розшифровано скорочення автора.

¹ Див. про нього: Чебан М. Микола Андрусяк (1902–1985). – Львів, 2013. – 86 с. (Серія: “Історики України”. – Вип. 11); Ясь О. Микола Андрусяк – історик та публіцист: матеріали до біографії / Олексій Ясь // Молода нація. – Київ: Смолоскип, 2003. – № 3(28). – С. 251–275; Тиміш Л. Микола Андрусяк: матеріали до біографії / Лідія Тиміш // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Дрогобич, 2000. – Вип. 4. – С. 462–467.

² Центральний державний архів вищих органів влади та управління України. – Ф. 4465 (Колекція документів і матеріалів українських емігрантських установ, організацій та різних осіб). – Оп. 1. Спр. 377 (Стаття М. Андрусяка “Історіографія українських державних змагань у 1917–1921 рр.”). – 42 арк.

³ Історія Національної академії наук України (1941–1945) / [редкол.: О. С. Онищенко (відп. ред.) та ін.]. – Київ, 2007. – Ч. 1: Документи і матеріали. – С. 428–429; Верба І. Спроби відновлення Української Академії Наук у Києві (кінець 1941 – середина 1942 рр.) / І. Верба // Український історик. – 1995. – № 1–4 (124–127). – С. 87–90.